

فوتسال

فوتسال به بازی فوتبال درون سالن، گفته می‌شود. این رقابت‌ها در زمینی به ابعاد زمین بسکتبال، در محل‌های سرپوشیده و یا در محل باز و بدون دیوار و حصار انجام می‌گیرد. فوتسال (FUTSALE)، واژه بین‌المللی برای این رشته ورزشی است. این واژه برگرفته از لغات اسپانیایی FUTbol و SALA به معنی درونی یا درون سالن است.

تاریخچه فوتسال

منشأ شکل‌گیری فوتسال به شهر مونته‌ویگو اوروگوئه باز می‌گردد. در سال ۱۹۳۰، ژوان کارلوس سریانی، فوتبال ۵ نفره را برای مسابقات جوانان در YMCA پی‌ریزی کرد. فوتسال به سرعت در آمریکای جنوبی بخصوص برزیل محبوبیت پیدا کرد. بسیاری از بازیکنان بزرگ و مشهور فوتبال برزیل، از طریق کسب مهارت‌های رشته ورزشی فوتسال، سبک‌ها و متدهای خود را در رشته فوتبال گسترش دادند و این موضوع زمینه مطرح شدن آنها را به عنوان بازیکنان بزرگ فوتبال فراهم کرد. بازیکنانی مانند پله، زیکو، به‌به‌تو و سایر ستاره‌های فوتبال برزیل مهارت‌های خود را از طریق بازی در زمین‌های فوتسال و شرکت در این رشته ورزشی ترقی دادند. از آن هنگام، برزیل راه خود را به سوی مطرح شدن به عنوان قطب اصلی فوتسال جهان در پیش گرفت و اکنون مسابقات این رشته ورزشی تحت حمایت فیفا در سراسر جهان برگزار می‌شود.

اولین رقابت بین‌المللی فوتسال در سال ۱۹۶۵ برگزار شد، زمانی که پاراگوئه اولین جام آمریکای جنوبی را بدست آورد. ۶ جام دیگر در آمریکای جنوبی تا سال ۱۹۷۹ برگزار شد که برزیل پیروز تمامی این میادین بود. برزیل جایگاه خود را به عنوان قدرت برتر در اولین جام آمریکایی تا سال ۱۹۸۰ حفظ کرد و این جام را بار دیگر در سال ۱۹۸۴ بدست آورد.

قهرمانی فوتسال جهان

نخستین دوره قهرمانی فوتسال جهان با پشتیبانی (FIFUSA) پیش از ادغام اعضای آن با FIFA در سال ۱۹۸۹، در سائوپائولوی برزیل برگزار شد که با قهرمانی برزیل به پایان رسید. کامیابی برزیلی‌ها در دومین جام جهانی فوتسال در کشور اسپانیا و در سال ۱۹۸۵ تکرار شد اما در سومین جام جهانی در سال ۱۹۸۸ و در کشور استرالیا، برزیل مقابل پاراگوئه تن به شکست داد.

در سال ۱۹۸۹ فیفا پشتیبانی مالی مسابقات فوتسال را بدست گرفت و نخستین جام جهانی فوتسال با پشتیبانی فیفا در هلند برگزار شد. پس از آن، جام‌های جهانی در سال‌های ۱۹۹۲ در هنگ‌کنگ، ۱۹۹۶ در اسپانیا، ۲۰۰۰ در گوآتمالا، ۲۰۰۴ در تایوان و ۲۰۰۸ در برزیل برگزار شد.

فوتسال در اروپا به عنوان عضو جدیدی از یوفا مطرح شده که محبوبیت و عمومیت یافتن آن مقدمه‌ای برای برگزاری مسابقات قهرمانی فوتسال اروپا شده‌است. اولین مسابقات قهرمانی، در فوریه ۱۹۹۹ در شهر گراندای اسپانیا برگزار شد و فینال پرشور و هیجانی داشت.

خلاصه قوانین فوتسال

قانون اول فوتسال

محیط توپ فوتسال حداقل ۶۲ و حداکثر ۶۴ سانتیمتر وزن توپ ۳۹۰ الی ۴۳۰ گرم (توپ فوتسال نمره ۴).

روش شناسایی استاندارد توپ فوتسال: هنگامی که توپ فوتسال از ارتفاع ۲ متری به زمین رها می‌شود نباید

بیشتر از ۶۵ و کمتر از ۵۵ سانتیمتر از زمین مسابقه جهش نماید.

قانون دوم فوتسال

تعداد بازیکنان یک مسابقه فوتسال با شرکت دو تیم نباید بیش از ۵ بازیکن باشد که یکی از آنها دروازه بان فوتسال با لباس مشخص است. در شروع مسابقه حداقل بازیکن هر تیم فوتسال باید ۵ نفر باشد.

حداکثر بازیکن ذخیره در فوتسال ۷ نفر می‌باشد. تعداد تعویض در فوتسال سیار و نامحدود است حتی دروازه بان فوتسال. رنگ لباس دروازه بان فوتسال متمایز از سایر بازیکنان فوتسال است. عمل تعویض در فوتسال زمانی خاتمه می‌یابد که بازیکن جانشین وارد زمین فوتسال شود.

قانون سوم فوتسال

وسایل بازیکنان فوتسال:

استفاده از کفش مخصوص فوتسال برای بازیکن فوتسال اجباری است. در صورت نقض این قانون بازیکن خاطی از زمین فوتسال به خارج فرستاده شده و با تکمیل وسایل با اجازه داوران فوتسال حتماً در هنگام توقف بازی فوتسال وارد زمین می‌شود.

قانون چهارم فوتسال

برای اداره بازی فوتسال یک داور اصلی یا سر داور تعیین می‌گردد. قدرت داور فوتسال که قانون به او تفویض نموده است از هنگام شروع بازی فوتسال تا هنگام اتمام بازی است. در هر مورد مرتبط با بازی فوتسال نتیجه نهایی و تصمیم با اوست. در صورت عدم حضور وقت نگهدار این مسؤولیت به عهده داور فوتسال است.

قانون پنجم فوتسال

کمک داور (داور دوم) بایستی برای هر مسابقه فوتسال تعیین شود. در طرف مقابل داور اصلی فوتسال انجام وظیفه می‌کند و همان قدرت اجرایی را دارد به جز (همه وقایعی را که قبل در حین یا بعد از بازی فوتسال می‌افتد ثبت و گزارش کند) در صورت نبودن وقت نگهدار وظیفه دارد دو دقیقه اخراجی بازیکنان و تایم یک دقیقه را محاسبه نماید و اینکه تعویض سیار صحیح انجام گرفته باشد.

در صورت دخالت بی مورد از جانب کمک داور، داور اصلی فوتسال بایستی او را از وظیفه آن معاف شخصی دیگری جانشین وی و موضوع را گزارش کند.

تذکر: در صورت وجود اختلاف نظر بین داور اصلی و کمک داور فوتسال، سرداور (داور اصلی) حاکم خواهد بود.

قانون ششم بازی فوتسال

وقت نگهدار در خارج از بازی در امتداد خط میانی در منطقه تعویض بازیکنان فوتسال قرار دارد. وظایف وقت نگهدار فوتسال، نگهداری وقت بازی فوتسال، نگهداری وقت ۲ دقیقه اخراجی، یادداشت تایم اوت‌ها و دادن علامت تایم اوت به داوران فوتسال، اعلام زمان بازی فوتسال با صوت به داوران و یادداشت ۵ خطای اول هر تیم فوتسال در هر نیمه که توسط داوران فوتسال اعلام شده، ثبت شماره گلزنان و بازیکنان اخراجی و خطاری و تایم اوت‌های تیم‌های فوتسال می‌باشد.

قانون هشتم فوتسال

مدت بازی فوتسال دو وقت ۲۰ دقیقه‌ای و زمان بین دو نیمه استراحت ۱۵ دقیقه می‌باشد. هر تیم فوتسال می‌تواند در هر نیمه یک تایم درخواست کند (در بازی‌های حذفی فوتسال در وقت اضافی تایم اوت وجود ندارد). برنده قرعه برای شروع بازی فوتسال، اختیار انتخاب زمین فوتسال و بازنده قرعه ضربه شروع بازی فوتسال را می‌زند. ضربه شروع بازی فوتسال به داخل زمین حریف با علامت داور اصلی فوتسال خواهد بود که فاصله بازیکن مقابل با توپ فوتسال ۳ متر خواهد بود. از ضربه شروع بازی فوتسال مستقیماً گل به دست نمی‌آید.

قانون نهم فوتسال

وقتی توپ بازی فوتسال به طور کامل از خط طولی یا عرضی زمین فوتسال، چه از هوا و چه از زمین گذشته باشد، همچنین برخورد توپ به سقف سالن فوتسال، اوت اعلام می‌شود و ادامه بازی فوتسال از روی خط طولی نزدیکتر از سر گرفته می‌شود.

قانون دهم در بازی فوتسال

روش به دست آمدن گل در فوتسال: تمام توپ فوتسال از خط دروازه بین تیرهای عمودی و افقی عبور کرده به شرطی که بازیکن مهاجم توپ فوتسال را با دست یا بازو و پرتاب، حمل یا هل نداده باشد.

قانون یازدهم فوتسال

ضربه آزاد در فوتسال: تحت عنوان دو دسته ضربه آزاد مستقیم و ضربه آزاد غیر مستقیم می‌باشد. در ضربه آزاد مستقیم در فوتسال می‌توان مستقیماً به حریف گل زد.

قانون دوازدهم فوتسال

ضربه پنالتی در فوتسال: از نقطه پنالتی زمین فوتسال زده می‌شود. زننده ضربه باید مشخص باشد. ضربه پنالتی فوتسال حتماً باید به طرف جلو (دروازه حریف) زده شود.

قانون چهاردهم بازی فوتسال

خطاهای جمع شده در فوتسال: در صورتی که خطاهای یک تیم فوتسال در هر نیمه به ۵ رسیده (از خطاهای ۱۱ گانه آزاد مستقیم فوتسال)، (کلیه خطاها قانون ۱۲) باشد از آن به بعد اگر یکی از تیم‌های فوتسال خطایی مرتکب شود خطای ششم به صورت یک ضربه آزاد مستقیم (از نقطه پنالتی دوم) یا محل وقوع خطا (اگر محل خطا بین نقطه پنالتی دوم زمین فوتسال و دروازه حریف باشد) بدون تشکیل دیوار دفاعی به صورت مستقیم زده می‌شود.

مهاجمین و مدافعین فوتسال باید فاصله ۵ متر را رعایت کنند.

تذکر: اگر خطای ششم عقبتر از نقطه پنالتی دوم زمین فوتسال بود، مستقیم به نقطه پنالتی دوم زمین فوتسال منتقل شده ضربه زده می‌شود (حق پاس دادن نیز وجود ندارد).

قانون پانزدهم فوتسال

ضربه اوت در فوتسال: هرگاه تمام توپ فوتسال از خط طولی چه از روی زمین چه از هوا بگذرد، توپ باید از محلی که خارج شده توسط تیم فوتسال مقابل با پا به داخل زمین فوتسال زده شود. زننده ضربه بایستی توپ فوتسال را به صورت ساکن روی خط طولی یا خارج از زمین عقب تر از خط طولی قرارداداده و سپس ضربه بزند. بازیکنان تیم مقابل حداقل ۵ متر از محل ضربه باید فاصله داشته باشند. از ضربه اوت در فوتسال نمی‌توان مستقیم گل زد.

قانون شانزدهم فوتسال

پرتاب اوت دروازه: پرتاب اوت دروازه به این معنی است که توپ توسط دروازه بان با دست به بیرون از محوطه جریمه پرتاب گردد. پرتاب اوت دروازه خطای ۴ ثانیه ندارد. برگشت اوت دروازه دوباره به دروازه بان توسط مدافع (با دست لمس کردن یا کنترل) یک ضربه آزاد غیر مستقیم از محل ۶ متری انجام می‌گیرد. با پرتاب اوت دروازه نمی‌توان در فوتسال مستقیم گل زد.

قانون هفدهم فوتسال

ضربه کرنر فوتسال: از ضربه کرنر در فوتسال می‌توان مستقیم گل زد. ضربه کرنر در فوتسال خطای ۴ ثانیه دارد. اگر ضربه کرنر به طور صحیح زده نشود، ضربه تکرار خواهد شد. در موقع زدن خطاها توپ فوتسال باید ساکن باشد. همیشه برنده قرعه ی سکه صاحب زمین بازی یا زنده پنالتی یا انتخاب رنگ پیراهن می‌باشد.

تیمی در فوتسال می‌تواند تا نیم استراحت بگیرد که صاحب توپ باشد مثل ضربه کرنر، پرتاب اوت، ..... دروازه بان فوتسال می‌تواند در زمین حریف بیش از ۴ ثانیه بازی کند. دروازه بان فوتسال نمی‌تواند در جریان بازی مستقیم توپ فوتسال را با دست وارد دروازه حریف کند. در فوتسال پاس عقب مادامی محسوب می‌شود که توپ فوتسال از ضربه مچ پا به پایین زده شود (فقط از ناحیه کفش). در زدن اوت در فوتسال پا بایستی روی خط نباشد.

قانون هجدهم فوتسال

خطاهای فوتسال: هرگاه بازیکن فوتسال سهواً یا از روی بی احتیاطی یا نیروی نامتعادل یا بیش از اندازه ۱۱ خطای زیر را مرتکب شود یک ضربه آزاد مستقیم - یک ضربه پنالتی - به نفع تیم فوتسال مقابل (اگر داخل محوطه جریمه باشد) گرفته می‌شود:

فوتسال --- دکتر نیکروان

- ۱- لگد زدن. ۲- پشت پا زدن. ۳- پریدن روی حریف. ۴- تنه شدید و خطرناک. ۵- تنه از پشت به حریف. ۶- تف انداختن. ۷- زدن حریف. ۸- گرفتن حریف. ۹- هل دادن حریف. ۱۰- با شانه به حریف حمله کردن. ۱۱- تکل کردن.

خطای پنجم به بعد در فوتسال هر کجای زمین که باشد از نقطه پنالتی دوم زده می‌شود

هر گونه خطایی که به نفع تیم مهاجم و درون محوطه جریمه تیم مدافع (خاطی) صورت پذیرد ضربه آزاد از روی خط محوطه جریمه زمین فوتسال که نزدیکترین منطقه به محل وقوع خطا درون محوطه جریمه است زده می‌شود. هر گاه خطا درون محوطه جریمه تیم مدافع و به نفع تیم مدافع صورت پذیرد بازیکنان تیم مدافع می‌توانند از درون محوطه جریمه خودی خطا را بزنند و موقعی توپ در بازی است که بعد از ضربه خوردن یا رها شدن توسط دروازه بان از محوطه جریمه زمین فوتسال خارج شود.

هفت خطای منجر به اخطار در بازی فوتسال:

- بازیکن فوتسال مرتکب رفتار غیر ورزشی گردد.
- بازیکن فوتسال با گفتار و کردار به تصمیم داور اعتراض نماید.
- بازیکنان فوتسال مکرراً قوانین بازی را نقض نمایند.
- بازیکن فوتسال شروع مجدد بازی را به تأخیر اندازد.
- بازیکن فوتسال هنگام شروع مجدد بازی، ضربه آزاد و ضربه کرنر فاصله لازم را رعایت نکند.
- بازیکن فوتسال بدون اجازه داور وارد زمین شود.
- بازیکن فوتسال بدون اجازه داور زمین را ترک کند.

هفت خطای منجر به اخراج در بازی فوتسال:

- ✖بازیکن فوتسال مرتکب خطای شدید بازی شود.
- ✖بازیکن فوتسال مرتکب برخورد با زننده ضربه شود.
- ✖بازیکن فوتسال روی حریف یا هر فرد دیگر تف بیندازد.
- ✖بازیکن فوتسال عمداً با دست زدن به توپ، حریف را از یک گل یا موقعیت گل محروم نماید.
- ✖بازیکن فوتسال موقعیت آشکار گل حریف به سمت دروازه را با خطای آزاد مستقیم سلب نماید.

✎ بازیکنان فوتسال کلمات توهین آمیز بر زبان بیاورند.

✎ بازیکن فوتسال در یک مسابقه اخطار دوم بگیرد.

بازیکن فوتسال اخراج شده حق ورود مجدد به بازی و یا حتی نشستن روی نیمکت بازیکنان ذخیره را ندارد.

تذکر مهم: بازیکن فوتسالی که اخراج می‌گردد توسط داور بازی حتماً باید به رختکن هدایت شود و بعد از ۲ دقیقه

تیم فوتسال می‌تواند بازیکن دیگری جایگزین نماید. مگر اینکه قبل از اتمام ۲ دقیقه گلی به ثمر برسد.

➤ از تیم‌های برتر جهان در این رشته می‌توان به این کشورها اشاره کرد: برزیل، اسپانیا، ایران، ایتالیا، روسیه،

اوکراین، آرژانتین.

قانون نوزدهم فوتسال

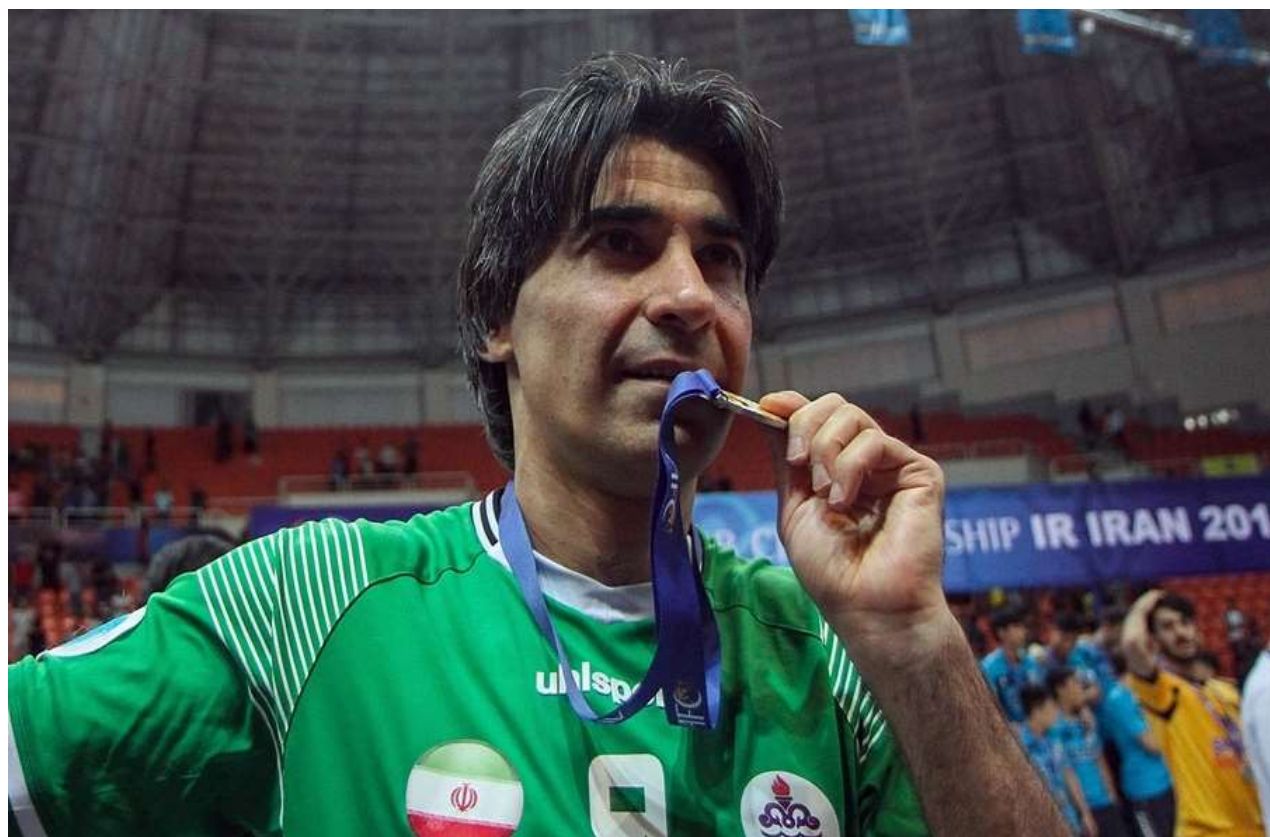
بازیکن دروازه‌بان اجازه ندارد توپ را بیشتر از چهار ثانیه در اختیار داشته باشد؛ در غیر این صورت خطا گرفته می‌شود.

این قانون برای بازیکنان معمولی به صورت یک دقیقه است.

فوتسال با داشتن تحرک بیشتر به نوعی فوتبالی سرعتی است با پیش نیازهای اختصاصی از جمله تکنیکهای پایه، تاکتیک ها، چرخشها که زیر مجموعه سیستم بازی فوتسال است و انواع سیستمهای دفاعی فوتسال که یا براساس سیستم حمله حریف اتخاذ می شود و یا سیستم دفاعی واحدی که برای مقابله با انواع سیستم حمله اتخاذ می گردد که مبتنی بر دفاع از فضاست.

فوتسال دارای سیستمهای حمله اختصاصی از جمله ۰-۴ - ۱-۳ - ۲-۲ - ۱-۲-۱ - ۱-۲-۱ - ۱-۱-۲ می باشد که هر کدام از سیستمهای حمله فوتسال را با دفاع اختصاصی آن مقابله می کنند. به طور مثال سیستم حمله ۲-۲ را در فوتسال با دفاع ترکیبی مقابله می کنند.

مسابقات قهرمانی فوتسال آسیا مهم ترین رقابتهای فوتسال در سطح قاره آسیا است. نخستین دوره این مسابقه ها در سال ۱۹۹۹ در کشور مالزی برگزار شد و پس از آن ها به طور سالانه این مسابقات پیگیری می شود. تیم ملی فوتسال ایران قهرمان مسلط این مسابقات بوده است به گونه ای که تاکنون در طی پانزده دوره این مسابقات به دوازده عنوان قهرمانی، یک نایب قهرمانی و دو عنوان سومی دست پیدا کرده است. در بیشتر این دوره مسابقات اکثر عنوان بهترین ها از جمله بهترین بازیکن، بهترین گلزن، بهترین خط حمله و بهترین خط دفاع، جام اخلاق و بهترین مربی از آن تیم ایران شده. شکی نیست که فوتسال ایران در کلاس جهانی قرار داشته و فاصله ی زیادی با آسیا دارد اما حضورش در جام قهرمانی آسیا باعث پیشرفت سایر کشورها هم شد. سه دوره قهرمانی ژاپن، افزایش سهمیه آسیا از دو به پنج، صعود سه تیم آسیایی به مرحله حذفی و کسب مقام سوم توسط یک تیم آسیایی (ایران) در جام جهانی ۲۰۱۶، همگی گواهی بر این مدعاست.

اصغر حسن زاده

حسین طیبی